ԱՎԱՆԴԱԿԱՆ ՎԻՄԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՇԱՐԺԱՌԻԹ • ՆՊԱՏԱԿ • ԱԿՆԿԱԼԻՔ

ԳԻՏԱԺՈՂՈՎԻ ԾՐԱԳԻՐ

17-18 ՆՈՅԵՄԲԵՐ NOVEMBER 2026

TRADITIONAL EPIGRAPHY

OCCASION • PURPOSE • EXPECTATION

CONFERENCE PROGRAM

ՀՀ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՀՀ ԳԱԱ ՀՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԱԶԳԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏ

INSTITUTE OF ARCHAEOLOGY AND ETHNOGRAPHY NAS RA

WINE HISTORY MUSEUM OF ARMENIA

Զեկուցման տևողությունը՝ 20 րոպե
Հարց-պատասխան՝ 5-10 րոպե
Քննարկումները՝ յուրաքանչյուր օրվա ավարտին

17.11.2026

ՀՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԱԶԳԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏ

10:00-10:15 **Մասնակիցների գրանցում**

10:15-10:30 Ողջույնի խոսք
Պավել Ավետիսյան, պ.գ.դ., ՀՀ ԳԱԱ թղթ. անդամ
ՀՀ ԳԱԱ փոխնախագահ

Արսեն Բոբոխյան, պ.գ.դ., ՀՀ ԳԱԱ ասոց. անդամ
Հնագիտության և ազգագրության ինստիտուտի տնօրեն

Տորք Դալալյան, բ.գ.թ.
Հնագիտության և ազգագրության ինստիտուտի փոխտնօրեն

Արսեն Հարությունյան, պ.գ.դ.
Հնագիտության և ազգագրության ինստիտուտի Վիմագրության բաժնի վարիչ

ՆԻՍՏ ԱՌԱՋԻՆ

Նիստավար՝ ***Տորք Դալալյան***

10:30-11:00 **Վահե Սարգսյան**, պ.գ.թ.
Պատմության ինստիտուտ
Կ. Ֆ. ԼԵՄԱՆ-ՀԱՈՒՊՏԻ ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ԶՎԱՐԹՆՈՑԻ ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

11:00-11:30 **Նանա Մարգարյան**
Արվեստի ինստիտուտ
ԲԻԼԳԱՄԵՇ / ԳԻԼԳԱՄԵՇ ԷՊՈՍԻ ՍԵՊԱԳՐԵՐՆ ԻԲՐԵՎ ՀԱՄԱՆՈՒՆ ԲԱԼԵՏ-ՕՊԵՐԱՅԻ ՍԿԶԲՆԱՂԲՅՈՒՐ

11:30-12:00 **Հայկ Գյուլամիրյան**
Հնագիտության և ազգագրության ինստիտուտ
Հայաստանի գինու պատմության թանգարան
ԱՆՏԻԿ ՀԱՅԱՍՏԱՆԸ ՀԻՆ ԱՇԽԱՐՀԻ ՎԻՄԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱՊԱՏԿԵՐՈՒՄ

12:00-12:30 **Հելեն Գիունաշվիլի**, բ.գ.թ.
Թբիլիսիի Գ. Ծերեթելիի անվան Արևելագիտության ինստիտուտ, Իլյա պետական համալսարան
ՎՐԱՍՏԱՆԻ ԱՋԳԱՅԻՆ ԹԱՆԳԱՐԱՆԻ ՀԻՆ ԳԵՄՄԱՆԵՐԻ ՎՐԱ ՎԿԱՅՎԱԾ ՄԻՋԻՆ ԻՐԱՆԱԿԱՆ ԱՆՈՒՆՆԵՐԸ (2-3-ՐԴ ԴԴ.)

12:30-13:00 Սուրճի ընդմիջում

ՆԻՍՏ ԵՐԿՐՈՐԴ

Նիստավար՝ ***Աստղիկ Բաբաջանյան***

13:00-13:30 **Կարեն Թոխաթյան**, պ.գ.թ.
Պատմության ինստիտուտ
ԺԱՅՌԱՊԱՏԿԵՐԱՅԻՆ ԱՎԱՆԴՈՒՅԹԻ ԴՐՍԵՎՈՐՈՒՄՆԵՐԸ ՄԻՋՆԱԴԱՐՅԱՆ ՀՈՒՇԱՐՁԱՆՆԵՐՈՒՄ

13:30-14:00 **Արսեն Հարությունյան**, պ.գ.դ.
Հնագիտության և ազգագրության ինստիտուտ
Մատենադարան
ԿԵՏԱԴՐՈՒԹՅԱՆ ԴՐՍԵՎՈՐՈՒՄՆԵՐԸ ՀԱՅ ԱՎԱՆԴԱԿԱՆ ՎԻՄԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱՊԱՏԿԵՐՈՒՄ

14:00-14:30 **Լուսինե Հակոբյան**
Երևանի պետական համալսարան
ՀԱՅ ՄԻՋՆԱԴԱՐՅԱՆ ՎԻՄԱԳՐԵՐԻ ԳՐԻՉ-ՎԱՐՊԵՏԸ

14:30-15:00 **Գայանե Հովհաննիսյան**, բ.գ.դ., պրոֆ.
Պատմամշակութային ժառանգության գ/հ կենտրոն
Համեստ Թամրազյան, բ.գ.թ., դոցենտ
Լոզանի դաշնային պոլիտեխնիկ ինստիտուտ
ՎԻՄԱԳՐԱԿԱՆ ԲԱՆԱՁԵՎՈՒՄՆԵՐՆ ԻԲՐԵՎ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԱՐԽԻՎ. ՀՆԴԿԱՍՏԱՆԻ 1641–1917 ԹԹ. ՀԱՅ ՎԻՄԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

15:00-15:30 Ընդմիջում

ՆԻՍՏ ԵՐՐՈՐԴ

Նիստավար՝ ***Արսեն Հարությունյան***

15:30-16:00 **Միքայել Բադալյան**, պ.գ.թ.
Պատմության ինստիտուտ
ԵՐԵՎԱՆԻ ԳՐԱՎՈՐ ՊԱՏՄՈՒԹՅԱՆ ՍԵՊԱԳԻՐ ԷՋԵՐԸ

16:00-16:30 **Սուսաննա Ադամյան**, պ.գ.թ.
Հնագիտության և ազգագրության ինստիտուտ
ՀՐԱՉՅԱ ԱՃԱՌՅԱՆ. ՎԻՄԱԳՐԱԳԻՏԱԿԱՆ ԴԻՏԱՐԿՈՒՄՆԵՐ «ՀԱՅԱՐՁԱՆ»-Ի ՀԱՄԱՊԱՏԿԵՐՈՒՄ

16:30-17:00 **Սաթենիկ Խուրշուդյան**
Հնագիտության և ազգագրության ինստիտուտ
ՎԱՀՐԱՄ ԹՈՐԳՈՄՅԱՆ. ԱԽՏԱՅՈՒՅՑ ՏԱՊԱՆԱԳՐԵՐԻ ՀԵՏԱՔՈՏՈՂԸ

17:00-17:30 **Արփինե Ավետիսյան**
Սորբոն Նուվել, Փարիզ, Մատենադարան
Շահան Վիդալ-Գորեն
Խարտիաների ազգային դպրոց
Գիտությունների և գրականության համալսարան, Փարիզ, Կալֆա
Վիկտորյա Խուրշուդյան, բ.գ.թ., դոցենտ
Արևելյան լեզուների և քաղաքակրթությունների ազգային ինստիտուտ, Փարիզ
Պոլետ Սամվելյան, բ.գ.թ., պրոֆ.
Սորբոն Նուվել, Փարիզ
ԱՐՑԱԽԻ ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԹՎԱՅԻՆ ԿՈՐՊՈՒՍԻ ՍՏԵՂԾՈՒՄ. ՄԱՐՏԱԿԵՐՏԻ ՇՐՋԱՆԸ՝ ՈՐՊԵՍ ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՈՒԹՅԱՆ ՕՐԻՆԱԿ

17:30-18:00 Քննարկում

18.11.2026

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԳԻՆՈՒ ՊԱՏՄՈՒԹՅԱՆ ԹԱՆԳԱՐԱՆ

ՆԻՍՏ ԱՌԱՋԻՆ

Նիստավար՝ ***Հայկ Գյուլամիրյան***

10:00-10:30 **Համլետ Պետրոսյան**, պ.գ.դ., պրոֆ.
Հնագիտության և ազգագրության ինստիտուտ
Երևանի պետական համալսարան
Վիկտորիա Գալստյան
Երևանի պետական համալսարան
ԳԻՐԸ, ՊԱՏԿԵՐԸ ԵՎ ԾԵՍԸ. ԱՇՏԱՐԱԿԻ ԾԱԿ ԽԱՉԸ

10:30-11:00 **Անդրեաս Ռոբի**, Բյուզանդագիտության դոկտոր
Ավստրիայի գիտությունների ակադեմիա

ՄԻՋՆԱԴԱՐՅԱՆ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆ ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ. ԲՅՈՒԶԱՆԴԻԱՅԻ ՕՐԻՆԱԿՈՎ

11:00-11:30 **Աշոտ Մանուչարյան**, պ.գ.թ., դոցենտ
Հնագիտության և ազգագրության ինստիտուտ

ԳԻՆՈՒ ՄԱՍԻՆ ՎԿԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԱՐԱԳԱԾՈՏՆԻ ՎԻՄԱԳՐԵՐՈՒՄ

11:30-12:00 **Արմինե Զոհրաբյան**, պ.գ.թ.
Հայաստանի պատմության թանգարան

ԴՐԱՄ ԻԲՐԵՎ ՄԻՋՆԱԴԱՐՅԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՊԱՏՄՈՒԹՅԱՆ ԳՐԱՎՈՐ ՍԿԶԲՆԱՂԲՅՈՒՐ

12:00-12:30 **Դիաննա Միրիջանյան**, պ.գ.թ.
Հնագիտության և ազգագրության ինստիտուտ
Հայկ Հակոբյան, պ.գ.թ.
Մատենադարան
Հնագիտության և ազգագրության ինստիտուտ
Արման Նալբանդյան, պ.գ.թ.
Պատմամշակութային ժառանգության գ/հ կենտրոն
Հնագիտության և ազգագրության ինստիտուտ
Տիգրան Ալեքսանյան, պ.գ.թ.
Հնագիտության և ազգագրության ինստիտուտ

ՆՈՐԱՀԱՅՏ ՎԻՄԱԳՐԵՐ ՍՊԻՏԱԿ ՎԱՆՔԻՑ. ՊԱՏՄԱԿԱՆ ԵՎ ԱՂԲՅՈՒՐԱԳԻՏԱԿԱՆ ԴԻՏԱՐԿՈՒՄՆԵՐ

12:30-13:00 Սուրճի ընդմիջում

ՆԻՍՏ ԵՐԿՐՈՐԴ

Նիստավար՝ ***Սուսաննա Ադամյան***

13:00-13:30 **Միեր Քումունց**, բ.գ.դ., դոցենտ
Հր. Աճառյանի անվան լեզվի ինստիտուտ
Մաթիաս Ֆրից, փ.գ.դ., պրոֆ.
Բեռլինի Ազատ համալսարան
ՀԱՏԿԱՆՈՒՆՆԵՐԸ ՍՅՈՒՆԻՔԻ ՎԻՄԱԿԱՆ ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՈՒՄ

13:30-14:00 **Մաթիաս Ֆրից**, փ.գ.դ., պրոֆ.
Բեռլինի Ազատ համալսարան
ՈՐՈՏՆԱՎԱՆՔԻ ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԼԵԶՎԱԲԱՆԱԿԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆ

14:00-14:30 **Դավիթ Վարդազարյան**, բ.գ.թ.
Անկախ հետազոտող
ՏՈԼՈՐՍԻ ՍԲ ՀՌԻՓՍԻՄԵ ԵԿԵՂԵՑԻՆ. ՋՐԱՍՈՒՅԶ ՀՈՒՇԱՐՁԱՆԻ ԱՐԽԻՎԱՅԻՆ ՎԱՎԵՐԱԳՐՈՒՄԸ

14:30-15:00 **Աշխեն Պապոյան**
Որմնանկարների վերականգնման գ/հ կենտրոն
ԿԵՉԱՌԻՍԻ ՎԱՆՔԻ ՍԲ ԳՐԻԳՈՐ ԼՈՒՍԱՎՈՐԻՉ ԵԿԵՂԵՑՈՒ ՈՐՄՆԱՆԿԱՐԻ ԵՎ ՆԵՐԿԱԳԻՐ ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԱԿԱՆԳՆՈՒՄԸ

15:00-15:30 Քննարկում

15:30-17:30 Հյուրասիրություն և շրջայց թանգարանում

Duration of presentation – 20 minutes
Quations-answers – 5-10 minutes
Discussions – at the end of the day

17.11.2026

INSTITUTE OF ARCHAEOLOGY AND ETHNOGRAPHY

10:00-10:15 Registration

10:15-10:30 Welcoming speech
Pavel Avetisyan, Dr. Habil., Corresponding Member of the NAS RA, Vice President of the NAS RA

Arsen Bobokhyan, Dr. Habil., Associated Member of the NAS RA, Director of the Institute of Archaeology and Ethnography

Tork Dalalyan, PhD in Philology
Deputy Director of the Institute of Archaeology and Ethnography

Arsen Harutyunyan, Dr. Habil.
Head of the Department of Epigraphy at the Institute of Archaeology and Ethnography

SESSION 1.

Chair: ***Tork Dalalyan***

10:30-11:00 **Vahe Sargsyan**, PhD in History
Institute of History
K. F. LEHMANN-HAUPT'S RESEARCH ON THE ZVARTNOTS INSCRIPTION

11:00-11:30 **Nana Margaryan**
Institute of Art

THE CUNEIFORMS OF THE BILGAMESH / GILGAMESH EPIC AS THE PRIMARY SOURCE FOR THE EPONYMOUS BALLET-OPERA

11:30-12:00 **Hayk Gyulamiryan**
Institute of Archaeology and Ethnography
Wine History Museu of Armenia

CLASSICAL ARMENIA IN THE EPIGRAPHIC CONTEXT OF THE ANCIENT WORLD

12:00-12:30 **Helen Giunashvili**, PhD in Philology
G. Tsereteli Institute of Oriental Studies
Ilia State University

MIDDLE IRANIAN NAMES ON THE ANCIENT GLYPTIC ARTEFACTS AT THE NATIONAL MUSEUM OF GEORGIA (2ND-3RD CENTURIES AD)

12:30-13:00 Coffe Break

SESSION 2.

Chair: ***Astghik Babajanyan***

13:00-13:30 **Karen Tokhatyan**, PhD in History
Institute of History

THE MANIFESTATIONS OF THE PETROGLYPHIC TRADITION IN MEDIEVAL MONUMENTS

13:30-14:00 **Arsen Harutyunyan**, Dr. Habil.
Institute of Archaeology and Ethnography
Matenadaran

THE MANIFESTATIONS OF PUNCTUATION IN THE CONTEXT OF TRADITIONAL ARMENIAN EPIGRAPHY

14:00-14:30 **Lusine Hakobyan**
Yerevan State University

THE MASTER-SCRIBE OF ARMENIAN MEDIEVAL INSCRIPTIONS

14:30-15:00 **Gayane Hovhannisyan**, Dr. Habil., Prof.
Scientific-Research Center of Historical and Cultural Heritage
Hamest Tamrazyan, PhD in Philology, Associate prof.
Swiss Federal Technology Institute of Lausanne (EPFL)

THE EPIGRAPHIC FORMULARY AS A POLITICAL ARCHIVE: ARMENIAN INSCRIPTIONS IN INDIA, 1641–1917

15:00-15:30 Lunch Break

SESSION 3.

Chair: ***Arsen Harutyunyan***

15:30-16:00 **Mikayel Badalyan**, PhD in History
Institute of History

THE CUNEIFORM PAGES OF YEREVAN'S WRITTEN HISTORY

16:00-16:30 **Susanna Adamyan**, PhD in History
Institute of Archaeology and Ethnography

HRACHYA ACHARIAN: EPIGRAPHIC OBSERVATIONS IN THE CONTEXT OF "HAYARDZAN"

16:30-17:00 **Satenik Khurshudyan**
Institute of Archaeology and Ethnography

VAHRAM TORGOMYAN:
THE RESEARCHER OF EPIDEMIC-RELATED EPITAPHS

17:00-17:30 **Arpine Avetisyan,** PhD student
Sorbonne Nouvelle University, Paris
Matenadaran
Chahan Vidal-Gorène
École nationale des chartes, Université Paris, Sciences & Lettres, Calfa, Paris
Victoria Khurshudyan, PhD in Linguistic Typology
INALCO, SEDYL, CNRS
Pollet Samvelian, PhD in Linguistics, Prof.
Sorbonne Nouvelle University, Paris

BUILDING A DIGITAL CORPUS OF ARTSAKH INSCRIPTIONS: THE MARTAKERT REGION AS A CASE STUDY

17:30-18:00 Discussion

18.11.2026

WINE HISTORY MUSEUM OF ARMENIA

SESSION 1.

Chair: ***Hayk Gyulamiryan***

10:00-10:30 **Hamlet Petrosyan**, Dr. Habil., Prof.
Institute of Archaeology and Ethnography
Yerevan State University
Viktoria Galstyan
Yerevan State University

THE INSCRIPTION, THE IMAGE, AND THE RITUAL: THE TS'AK KHACH OF ASHTARAK

10:30-11:00 **Andreas Rhoby**, Priv.-Doz. Dr.
IMAFO, Austrian Academy of Sciences

A MEDIEVAL SOCIETY'S INSCRIPTIONS: THE CASE OF BYZANTIUM

11:00-11:30 **Ashot Manucharyan**, PhD in History, Associate prof.
Institute of Archaeology and Ethnography

EVIDENCE OF WINE IN THE INSCRIPTIONS OF ARAGATSOTN

11:30-12:00 **Armine Zohrabyan**, PhD in History
History Museum of Armenia

THE COIN AS WRITTEN SOURCE FOR THE HISTORY OF MEDIEVAL ARMENIA

12:00-12:30 **Dianna Mirijanyan**, PhD in History
Institute of Archaeology and Ethnography
Hayk Hakobyan, PhD in History
Matenadaran
Institute of Archaeology and Ethnography
Arman Nalbandyan, PhD in History
Scientific-Research Center of Historical and Cultural Heritage
Institute of Archaeology and Ethnography
Tigran Aleksanyan, PhD in History
Institute of Archaeology and Ethnography

NEWLY DISCOVERED EPIGRAPHIC INSCRIPTIONS FROM SPITAK MONASTERY: HISTORICAL AND SOURCE-CRITICAL CONSIDERATIONS

12:30-13:00 Coffe Break

SESSION 2.

Chair: ***Susanna Adamyan***

13:00-13:30 **Mher Kumunts**, Dr. Habil., Associate prof.
Institute of Lenguage after H. Atcharyan
Matthias Fritz, Dr. Habil., Prof.
Free University of Berlin

PROPER NAMES IN THE EPIGRAPHIC INSCRIPTIONS OF SYUNIK

13:30-14:00 **Matthias Fritz**, Dr. Habil., Prof.
Free University of Berlin

LINGUISTIC COMMENTS ON THE INSCRIPTIONS OF VOROTNAVANK

14:00-14:30 **Davit Vardazaryan**, PhD in Philology
Independent Researcher

ST. HRIPSIME CHURCH OF TOLORS: THE ARCHIVAL DOCUMENTATION OF A SUNKEN MONUMENT

14:30-15:00 **Ashkhen Papoyan**
Research Center for the Restoration of Mural Paintings

RESTORATION OF THE MURAL PAINTING AND PAINTED INSCRIPTION IN THE CHURCH OF ST. GREGORY THE ILLUMINATOR AT KECHARIS MONASTERY

15:00-15:30 Discussion

15:30-17:30 Hospitality and a tour of the museum